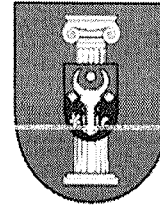

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

Nr. 11/28

mun. Chișinău

06 februarie 2023

Inspectorul de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Alexandru Bânzari, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al restricțiilor inițiat în privința domnului Octavian Nicolaescu, ex-director al Agenției Aeronautice Civile (în continuare AAC), în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare – *Legea nr. 132/2016*), a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

CONSTATĂ:

La 11.08.2022, în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (1) din Legea nr.132/2016, în cadrul ANI a fost înregistrată cu sesizarea nr. I-538/22, privind încălcarea regimului juridic al restricțiilor de către domnul Octavian Nicolaescu, ex-director al AAC, în partea ce ține de nerespectarea de către aceasta a termenului de un an din momentul încetării raporturilor de serviciu, a funcției publice de director al AAC. Sesizarea, în aceeași zi a fost repartizată aleatoriu prin intermediul sistemului electronic e-Integritate spre verificare prealabilă, fiindu-i atribuit nr. 20220412001.

La 11.08.2022, în rezultatul redistribuirii, sesizarea în privința dlui Octavian Nicolaescu a fost repartizată spre examinare inspectorului de integritate superior Alexandru Bânzari, cu nr. 20220412001/27.

La 12.08.2022, în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (1) din Legea nr.132/2016, în cadrul ANI a fost înregistrată cu sesizarea nr. I-538/22/1, privind încălcarea regimului juridic al restricțiilor de către dl Octavian Nicolaescu, ex-director al AAC, de la același petiționar, cu același conținut și referitor la aceleași circumstanțe, care a fost conexată la sesizarea inițială.

De menționat, că funcționarii publici sunt subiecți ai declarării averii și intereselor personale, în sensul art. 3 alin. (1) lit. g) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale (în continuare *Legea nr. 133/2016*).

La caz, se relevă că în cadrul verificării prealabile s-a stabilit că dl Octavian Nicolaescu a deținut funcția de director al AAC din 23.10.2018 până la 17.11.2021, pe parcursul acestei perioade fiind și suspendat din funcție.

Totodată s-a stabilit că, conform informației de la CA „Air Moldova” SRL, dl Octavian Nicolaescu a fost angajat în cadrul acestei companii din data de 12.07.2022 (Ordin nr. 117/p) deținând funcția de vice-director general al CA „Air Moldova” SRL.

Astfel, urmare a verificării prealabile fiind prezentă aparența de încălcare regimului juridic al restricțiilor, la 09.09.2022, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 445/28, în privința dlui Octavian Nicolaescu, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al restricțiilor.

Prin scrisoarea nr. 04-28/5513 din 12.09.2022 și nr. 04-28/7212 din 01.11.2022 (repetată), dl Octavian Nicolaescu a fost informat despre inițierea controlului privind respectarea regimului juridic al restricțiilor.

Prin scrisoarea nr. 04-28/I-538/22 din 12.09.2022 și 04-28/I-538/22 din 18.10.2022 (repetată), autorul sesizării a fost informat despre inițierea controlului privind respectarea regimului juridic al restricțiilor în privința dlui Octavian Nicolaescu.

Analizând declarațiile de avere și interese personale și materialele prezentate de AAC, s-a stabilit următoarea activitate funcțională înregistrată de către subiectul controlului în calitate de director al AAC:

- dl Octavian Nicolaescu și-a început activitatea de director al AAC din 24.10.2018, fiind numit în funcție prin Ordinul Ministrului Economiei și Infrastructurii Republicii Moldova nr. 270p din 23.10.2018, până la numirea prin concurs al noului director;
- ulterior, la data de 04.01.2019, prin Ordinul Ministrului Economiei și Infrastructurii Republicii Moldova nr. 3p din 04.01.2019, dl Octavian Nicolaescu a fost numit în funcția de director al AAC, urmare a promovării concursului;
- la 06.09.2019, prin Ordinul Ministrului Economiei și Infrastructurii Republicii Moldova nr. 196p din 06.09.2019, dlui Octavian Nicolaescu i-au fost suspendate raporturile de serviciu pe durata anchetei de serviciu;
- prin Ordinul Ministrului Economiei și Infrastructurii Republicii Moldova nr. 229p din 08.10.2019, dl Octavian Nicolaescu a fost eliberat din funcția publică de director al AAC din 09.10.2019, fiindu-i aplicată sancțiune disciplinară sub formă de destituire din funcția de director al AAC;
- la 21.01.2021, în baza Ordinului Ministrului Economiei și Infrastructurii Republicii Moldova nr. 10p, dl Octavian Nicolaescu a fost restabilit în funcția publică de director al AAC, urmare a executării Hotărârii Judecătorei mun. Chișinău (sediul Rîșcani) nr. 3-4212/19 din 21.01.2021;
- potrivit Ordinului Ministrului Economiei și Infrastructurii Republicii Moldova nr. 193p, din 17.11.2021, dlui Octavian Nicolaescu i-au fost încetate raporturile de serviciu din funcția publică de director al AAC.

Prin urmare dl Octavian Nicolaescu a deținut calitatea de subiect al declarării în conformitate cu prevederile art. 3, alin. (1), lit. g) din *Legea nr. 133 din 17.06.2016*.

Totodată s-a stabilit că, conform informației de la CA „Air Moldova” SRL, dl Octavian Nicolaescu a fost angajat în cadrul acestei companii din data de 12.07.2022 (Ordin nr. 117/p) deținând funcția de vice-director general al CA „Air Moldova” SRL până la data 23.11.2022 (Ordin nr. 236/p), când și-a încetat raporturile de serviciu în baza cererii personale.

În temeiul prevederilor art. 19, art. 20 alin. (1), art. 33 alin. (6) și art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016, în scopul realizării atribuțiilor de control precum și în vederea acumulării materialului probator pertinent, au fost solicitate și recepționate informațiile și documentele relevante controlului, (AAC - solicitarea cu nr. 04-28/5834 din 20.09.2022 și nr. 04-28/5835 din 20.09.2022, CA „Air Moldova” SRL).

Prin scrisoarea înregistrată în cadrul ANI cu nr. 7841 din 06.10.2022, AAC a remis copiile actelor solicitate de către inspectorul de integritate iar CA „Air Moldova” SRL a remis informația solicitată prin scrisoarea înregistrată în cadrul ANI cu nr. 7786 din 04.10.2022.

Totodată, în vederea asigurării respectării drepturilor procedurale, în temeiul prevederilor art. 20 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016 și art. 94 din Codul administrativ nr. 116/2018, prin invitația nr. 04-28/7211 din 01.11.2022, dlui Octavian Nicolaescu i-au fost solicitate explicații asupra obiectului controlului.

Astfel că, inspectorul de integritate a luat act de explicația pe marginea controlului privind respectarea regimului juridic al restricțiilor și a actelor anexate, furnizată de către dl Octavian Nicolaescu la 07.11.2022 (nr. 8732), precum și actelor suplimentare remise la 09.11.2022 (nr. 8792) și 24.11.2022 (nr. 9270).

Analiza documentelor remise de către AAC, CA „Air Moldova” SRL și a explicațiilor (și documentele anexate) subiectului controlului, permite a conchide următoarele.

Luând în considerație cadrul legal în vigoare aplicabil speței se menționează că, conform art. 6 lit. b) din Legea nr. 132/2016, în vederea realizării misiunii sale, Autoritatea exercită controlul privind respectarea regimului juridic al restricțiilor.

Prevederile art. 18 alin. (3) din Legea nr. 133/2016, subiecții declarării care și-au încetat mandatul sau raporturile de muncă ori de serviciu, pe parcursul ultimului an de muncă sau de serviciu având atribuții directe de supraveghere sau control al unor organizații comerciale și necomerciale, nu au dreptul să se angajeze, timp de un an, în cadrul acestor organizații.

Totodată art. 24 alin. (1) din Legea integrității nr. 82/2017 stabilește că, pentru a asigura funcționarea entității publice în interes public și în afara conflictelor de interese, persoanele care au ocupat o funcție publică, inclusiv o funcție publică cu statut special sau o funcție de demnitate publică, precum și alți subiecți ai declarării averii și intereselor personale, care au migrat în sectorul privat (în continuare – foști agenți publici), conducătorii entităților publice, agenții publici subiecți ai declarării averii și intereselor personale și autoritățile anticorupție responsabile urmează să asigure respectarea regimului de restricții și limitări în legătură cu încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu (în continuare – regim juridic al restricțiilor și limitărilor postangajare), completat, după caz, cu reguli specifice fiecărei categorii de agenți publici, prevăzute în legislația specială care reglementează activitatea categoriei respective.

Potrivit art. 24 alin. (3) din Legea integrității nr. 82/2017, fostul agent public prevăzut la alin. (1) este obligat să întreprindă următoarele măsuri în vederea asigurării respectării regimului juridic al restricțiilor și limitărilor postangajare:

a) să evite obținerea beneficiilor neprevăzute de lege sau de contractul individual de muncă datorită funcției deținute anterior, inclusiv datorită informațiilor de serviciu obținute în exercitarea funcției respective;

b) să evite, timp de un an, angajarea în organizații comerciale și necomerciale dacă, pe parcursul ultimului an de activitate în cadrul entității publice, înainte de încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu, a avut atribuții directe de supraveghere și/sau control al acestor organizații;

c) să evite, timp de un an, încheierea contractelor comerciale cu entitatea publică în care a activat pe parcursul ultimului an înainte de încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu;

d) să evite, timp de un an, exercitarea atribuțiilor de reprezentare a intereselor persoanelor fizice și juridice în fața entității publice în care a activat pe parcursul ultimului an înainte de încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu [...].

Potrivit pct. 2 al Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea AAC, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 133/2019, *Autoritatea Aeronautică Civilă este o autoritate administrativă de certificare, supraveghere și control în domeniul aviației civile care are statut de persoană juridică de drept public cu formă de organizare juridică de agenție, finanțată de la*

bugetul de stat, cu sediul în municipiul Chișinău, și este subordonată Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

Potrivit pct. 7 din Regulamentul precitat și pct. 3.1 lit. a din Manualul de management al AAC, aprobat prin Ordinul nr. 163/INT din 19.08.2019, stabilesc că, *misiunea Autorității constă în implementarea politicilor în domeniul aviației civile și supravegherea respectării de către persoanele fizice și juridice a legislației în acest domeniu pentru asigurarea siguranței zborurilor, securității aeronautice, protecției consumatorului.*

Compania aeriană CA „AIR Moldova” SRL activează ca operator aerian în baza Certificatului de operator aerian eliberat de Autoritatea Aeronautică Civilă, prin care a fost autorizat să desfășoare operațiunile aeriene comerciale, conform specificațiilor de operare, în conformitate cu manualul de operațiuni și cu prevederile Regulamentului privind procedurile administrative referitoare la operațiunile aeriene aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 831/2018.

Prin urmare Autoritatea Aeronautică Civilă este autoritatea competentă în ceea ce privește certificarea/autorizarea și supravegherea persoanelor și organizațiilor care desfășoară activități în domeniul aviației civile, inclusiv a CA „AIR Moldova” SRL.

În context, responsabilitățile și împuternicirile directorului AAC sunt stabilite la pct. 13 a Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea AAC, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 133/2019 și se limitează la următoarele atribuții:

- 1) exercită conducerea Autorității;
- 2) coordonează și controlează activitatea subdiviziunilor Autorității;
- 3) poartă răspundere personală, în fața ministrului, pentru realizarea misiunii și îndeplinirea funcțiilor Autorității;
- 4) organizează sistemul de control intern managerial, precum și funcția de audit intern în Autoritate;
- 5) stabilește atribuțiile directorilor adjuncți ai Autorității;
- 6) semnează actele privind chestiunile ce țin de competența Autorității;
- 7) numește în funcții publice, modifică, suspendă și încetează raporturile de serviciu ale funcționarilor publici din Autoritate, în condițiile Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;
- 8) angajează și eliberează din funcție personalul contractual în condițiile legislației muncii;
- 9) conferă grade de calificare funcționarilor publici, acordă stimulări și aplică sancțiuni disciplinare colaboratorilor Autorității în condițiile legii;
- 10) aprobă sau modifică statul de personal și schema de încadrare ale Autorității în limitele fondului de retribuire a muncii și ale structurii și efectivului-limită stabilite de Guvern;
- 11) aprobă regulamentele subdiviziunilor interne ale Autorității;
- 12) exercită alte atribuții corespunzător funcțiilor atribuite Autorității, în conformitate cu prevederile actelor legislative speciale ce reglementează relațiile în subdomeniile sau în sferile de activitate încredințate acesteia;
- 13) asigură funcționalitatea Consiliului de soluționare a disputelor.

Pentru exercitarea funcțiilor **directe de supraveghere și control** a activității agenților aeronautici, sunt necesare calificări corespunzătoare care trebuie să le dețină personalul împuternicit cu astfel de atribuții.

În conformitate cu prevederile Codului Aerian 301/2017, personalul împuternicit cu funcții de **supraveghere și control** din cadrul AAC sunt **inspectorii aeronautici**. Pentru asigurarea sarcinilor de supraveghere și control a agenților aeronautici, inspectorii aeronautici desfășoară un șir de activități care se regăsesc în special în Codul Aerian.

Codul Aerian statuează la art. 5 noțiunile și atribuțiile stabilite în pentru funcția de inspector și activitățile de supraveghere,, după cum urmează:

inspector aeronautic – persoană fizică care **are o calificare corespunzătoare**, confirmată prin documentele respective, **împuternicită** de autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile **să efectueze inspecții aeronautice**;

inspecție aeronautică – **acțiuni de verificare a persoanelor fizice și juridice** care activează în domeniul aviației civile, a aeronavelor sau a componentelor lor în vederea stabilirii corespunderii acestora cu cerințele și standardele naționale și internaționale în domeniu;

prescripție inspectorială aeronautică – dispoziție cu caracter individual, **emisă de către inspectorul aeronautic în urma efectuării inspecției aeronautice, în care sunt stabilite încălcările cerințelor și ale standardelor în vigoare** de către o persoană fizică sau juridică supusă inspecției aeronautice, precum și termenele de înlăturare a acestor încălcări;

supraveghere continuă – totalitate a acțiunilor întreprinse de către autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile după acordarea certificatului, ce constau în **analiza continuă și sistematică a informațiilor obținute în cadrul expertizelor, controalelor sau inspecțiilor aeronautice**, pentru a verifica, pe perioada valabilității certificatului, dacă condițiile în baza cărora a fost acordat certificatul, continuă să fie îndeplinite de către agentul aeronautic, precum și pentru a lua măsurile de siguranță necesare.

Art. 9 din Codul Aerian prevede dispoziții generale privind supravegherea continuă, iar alin. (3) din acest articol stabilește domeniile pe care AAC le verifică pentru asigurarea respectării de către agenții aeronautici a condițiilor de certificare.

Totodată, alin. (4) al aceluiași articol stabilește tipul de activități de supraveghere desfășurate de AAC, și anume - verificările prevăzute la alin. (3) se realizează **în cadrul procesului de supraveghere continuă prin inspecții aeronautice, expertize și controale** ale produselor, ale pieselor, ale echipamentelor, ale persoanelor, ale organizațiilor și ale activităților supuse certificării, conform prevederilor prezentului cod și normelor sale de aplicare.

Tot în Codul Aerian, la art. 13 sunt descrise drepturile și împuternicirile inspectorilor aeronautici și anume:

(1) **Inspectorii aeronautici sunt independenți în exercitarea activității de inspecție** (audit, expertiză, control) față de orice persoană fizică sau juridică, **inclusiv în emiterea prescripțiilor inspectoriale aeronautice**.

(2) În exercitarea atribuțiilor de serviciu, **inspectorii aeronautici au dreptul:**
a) **să aibă acces nelimitat, necondiționat și fără formalități adiționale pe teritoriul și la obiectele care aparțin sau se află sub controlul agenților aeronautici, situate pe teritoriul sau în afara Republicii Moldova, precum și la bordul aeronavelor** (inclusiv în cabina piloților, cu permisiunea comandantului) înmatriculate în Republica Moldova și/sau operate de operatorii aerieni ai Republicii Moldova, pe durata zborului;

b) să aplice măsuri prevăzute de prezentul cod, de alte acte normative, precum și de reglementările aeronautice civile, menite să asigure un nivel corespunzător de siguranță, inclusiv în cazul în care există un pericol iminent pentru siguranța zborului care nu poate fi înlăturat imediat;

c) **să suspende neîntârziat operațiunea specifică a agentului/personalului aeronautic inspectat**, care prezintă pericol pentru siguranța aeronautică, pînă la remedierea deficiențelor constatate;

d) **să oprească operarea aeronavei** în cazul în care sunt depistate încălcări care pot pune în pericol viața sau sănătatea oamenilor ori pot conduce la pagube materiale.

(3) Prescripțiile inspectoriale aeronautice sunt executorii pentru persoanele fizice și juridice care activează în domeniul aviației civile. [...]

Prin răspunsul AAC nr. 3026 din 05.10.2022, înregistrat în cadrul ANI cu nr. 7841 din 06.10.2022, AAC de asemenea menționează că, în partea ce ține de actele permissive anexate, acestea au fost propuse spre semnare (directorului AAC) de către angajații săi ce dețin calificări profesionale cuvenite, urmare a examinării și analizei nemijlocite a documentelor, precum și efectuării inspecțiilor pentru stabilirea corespunderii condițiilor aplicabile, standardelor naționale și internaționale în domeniu.

Suplimentar se menționează că, pentru diferite genuri de activitate ale agenților aeronautici, în cadrul AAC activează comisii permanente de certificare. Componența acestor comisii este stabilită prin ordinul directorului AAC și include doar *inspectorii aeronautici cu calificări corespunzătoare genului de activitate al agentului aeronautic*. Președinții acestor comisii, de obicei, sunt șefii subdiviziunilor respective.

Directorul AAC **nu este parte a acestor comisii**, deoarece acesta nu participă în procesul **direct și nemijlocit** de supraveghere și control al agenților aeronautici. Sarcina directorului, potrivit analizei ordinelor privind activitatea Comisiilor de certificare, **se limitează doar la emiterea deciziei corespunzătoare reieșind din concluziile Comisiei de certificare consemnată în Procesul- Verbal.**

Potrivit pct. 3.2 lit. g) din Manualul de management al AAC, aprobat prin Ordinul nr. 163/INT din 19.08.2019, dreptul la prima semnătură pe toate actele AAC îl are directorul.

Unica comisie în care a participat directorul AAC în 2019 (potrivit copiilor ordinelor anexate prin care este stabilită componența comisiilor de certificare și a persoanelor responsabile pentru anii 2019, 2020, 2021), (din cauza vacanței funcției de director adjunct responsabil pentru control și supravegherea siguranței zborurilor) a fost comisia pentru aprobarea Conducătorilor responsabili ai operatorilor aerieni (Directorii companiilor aeriene). Totuși, aceste responsabilități au fost transmise ulterior (2020) către Managerul de certificare, iar în 2021 către directorul adjunct responsabil pentru control și supraveghere a siguranței zborurilor.

Conform pct. 14, din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea AAC, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 133/2019 și pct. 3.2 lit. b) din Manualul de management al AAC, aprobat prin Ordinul nr. 163/INT din 19.08.2019, Autoritatea are doi directori adjuncți, numiți în funcție publică și eliberați sau destituiți din funcție publică, în condițiile legii, de către ministrul infrastructurii și dezvoltării regionale, la propunerea directorului Autorității.

Pct. 3.3.2 din Manualul de management al AAC, aprobat prin Ordinul nr. 163/INT din 19.08.2019, stabilește atribuțiile directorului adjunct (control și supraveghere siguranță zboruri) care este responsabil de organizarea, coordonarea, realizarea, gestionarea activității operaționale și de siguranță aeronautică a AAC și atribuțiile directorului adjunct (economie și relații internaționale) care este responsabil de organizarea, coordonarea, realizarea, gestionarea activității economice a AAC, siguranța ocupațională, protecția consumatorilor, la fel asigurarea și promovarea relațiilor externe în domeniului aviației civile directorului. Ambii directori adjuncți, care au în subordine operativă directă subdiviziunile indicate în organigrama AAC.

Potrivit pct. 3.4 lit. a) din Manualul de management al AAC, aprobat prin Ordinul nr. 163/INT din 19.08.2019, structura AAC este întocmită în scopul repartizării, delegării atribuțiilor și responsabilităților către subdiviziunile specializate, conduse de persoane instruite, cu un nivel înalt de calificare, în scopul asigurării unei activități complexe, de siguranță și efective, optimizate și îndreptate spre realizarea misiunii instituției.

Aprecierea inspectorului de integritate

Luând în considerare informațiile remise de către AAC și CA „Air Moldova” SRL, explicațiile subiectului controlului, studiind materialele dosarului de control, apreciind argumentele și probele prezentate întru susținerea explicației și ținând cont de probatoriul administrat și legislația pertinentă, inspectorul de integritate concluzionează lipsa încălcării regimului juridic al restricțiilor, de către dl Octavian Nicolaescu, din următoarele considerente.

În sensul art. 6 alin. (1) Cod administrativ procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică.

În conformitate cu art. 11 alin. (2) destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terții, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia.

Potrivit, art. 16 alin. (1) și art. 87 dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Astfel, Autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

Subsecvent art. 22 din același cod prevede că autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităților publice sau instanțelor de judecată competente, faptele general notorii și faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Conform art. 53 alin. (1) și (2) Cod administrativ, competența reprezintă totalitatea atribuțiilor acordate autorităților publice sau persoanelor din cadrul acestora prin lege sau alte acte normative. Competența se stabilește la momentul inițierii procedurii administrative, iar art. 57 alin. (1) statuează că, activitatea administrativă se realizează numai de autoritatea publică competentă și în limitele competenței legale.

Conform art. 6 lit. b) din Legea nr. 132/2016, în vederea realizării misiunii sale, Autoritatea exercită controlul privind respectarea regimului juridic al restricțiilor.

Subsecvent, în conformitate cu art 10 alin. (1) din Legea nr. 133/2016 controlul averii și al intereselor personale, al respectării regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor ale subiecților declarării se efectuează de către Autoritatea Națională de Integritate în conformitate cu Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

În condițiile art. 19 lit. b) din Legea nr. 132/2016, controlul restricțiilor se efectuează de către inspectorul de integritate.

Legea integrității nr. 82 din 25 mai 2017, la art. 31 stabilește că, controlul conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor ale agenților publici subiecți ai declarării averii și intereselor personale se efectuează de către Autoritatea Națională de Integritate în conformitate cu prevederile legislației ce reglementează statutul Autorității și ale legislației privind declararea și controlul averii și intereselor personale.

Conform art. 87 Cod administrativ, Autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt. În special ea poate: să solicite informații de tot felul, să audieze participanți, martori și experți/specialiști sau să solicite declarații scrise din partea acestora și să solicite acte și dosare.

Subsecvent, art. 92 din codul precitat stabilește că, Autoritatea publică decide conform convingerii sale libere dacă consideră o faptă drept existentă, luând în considerare întreaga procedură administrativă, inclusiv toate probele. Autoritatea publică ia în considerare toate faptele care au importanță pentru caz, inclusiv cele favorabile participanților.

În context, ținând cont de reglementările vizând restricțiile, se subliniază că, pentru a se afla într-o situație de încălcare a regimului juridic al restricțiilor și limitărilor postangajare este suficient ca funcționarul public să se *angajeze timp de un an în organizații comerciale și necomerciale dacă, pe parcursul ultimului an de activitate în cadrul entității publice, înainte de încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu, a avut atribuții directe de supraveghere și/sau control al acestor organizații*. De aici, rezultă cu claritate că, pentru a exista o situație de încălcare a regimului juridic al restricțiilor, este necesar ca persoana să exercite funcții *directe de supraveghere și control*, la care se mai adaugă cerința obligatorie care urmează să fie întrunită pentru ca subiectul declarării să cadă sub incidența prevederilor art. 24 (3) din Legea 82/2017, și anume ” *să evite, timp de un an, angajarea în organizații comerciale și necomerciale dacă, pe parcursul ultimului an de activitate în cadrul entității publice, înainte de încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu, a avut atribuții directe de supraveghere și/sau control al acestor organizații*”. Totodată, obligația de soluționare a măsurilor în vederea asigurării respectării regimului juridic al restricțiilor îi revine nemijlocit persoanei care se află în atare situație.

Respectiv, luând act de materialul probatoriu acumulat în cadrul controlului s-a determinat că în perioada exercitării funcției publice de director al AAC, domnul Octavian Nicolaescu nu a încălcat regimul juridic al restricțiilor, deoarece nu a avut atribuții directe de supraveghere și/sau control al CA „Air Moldova” SRL, nu a obținut careva beneficii neprevăzute de lege sau de contractul individual de muncă, nu a semnat contracte comerciale cu entitatea publică în care a activat, nu a exercitat atribuții de reprezentare a intereselor persoanelor fizice și juridice în fața entității publice în care a activat.

A doua componentă obligatorie care urmează să fie întrunită pentru ca subiectul declarării să cadă sub incidența prevederilor art. 18 (3) din Legea 133/2016, și art. 24 alin. (3) din Legea 82/2017 și anume sintagma ”*pe parcursul ultimului an de activitate*”.

Astfel, în conformitate cu articolul 387 Cod Civil, ”*Calcularea termenelor de un an și de o lună, dacă termenele de un an și de o lună se calculează fără a se ține cont de curgerea lui neîntreruptă, se consideră că luna are 30 de zile și anul – 365 de zile*.”

Se menționează că pe parcursul ambelor perioade în care dl Octavian Nicolaescu a exercitat funcția de director AAC, niciodată nu a exercitat această funcție pentru o perioadă *neîntreruptă* de un an. După restabilirea în funcție de către instanța de judecată la data de 21.01.2021, a exercitat această funcție pînă la data de 25.11.2021.

Cu referire la restricția de ”angajare timp de un an în organizații comerciale și necomerciale dacă, *pe parcursul ultimului an de activitate* în cadrul entității publice, înainte de încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu, *a avut atribuții directe de supraveghere și/sau control al acestor organizații*”, inspectorul de integritate a stabilit că, dl Octavian Nicolaescu, în calitate de director a AAC **nu** a deținut competențe directe de *supraveghere și control* al agenților aeronautici, el fiind obligat să asigure deținerea de către angajații AAC a calificărilor corespunzătoare pentru asigurarea bunei funcționări a instituției. Respectiv, subiectul controlului nu a deținut statutul de inspector aeronautic și nemijlocit nu a realizat personal inspecții aeronautice, controale, sau alte activități de supraveghere a agenților aeronautici, inclusiv a CA „Air Moldova” SRL.

În aceeași ordine, inspectorul de integritate reține că în practică, cu trimitere la cadrul normativ și procedurile operaționale, se desprinde că personalul împuternicit cu funcții de

supraveghere și control din cadrul AAC sunt **inspectorii aeronautici**. Pentru asigurarea sarcinilor de supraveghere și control a agenților aeronautici, inspectorii aeronautici desfășoară un șir de activități care se regăsesc în special în Codul Aerian.

În context, raportând circumstanțele de fapt determinate la cele de drept elucidate supra, inspectorul de integritate reține că, în sensul Codului Aerian și a Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea AAC, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 133/2019, atribuțiile stabilite de **efectuare a inspecțiilor aeronautice, a expertizelor și controalelor**, reprezintă atribuții funcționale a inspectorului aeronautic, care potrivit Codului aerian persoană fizică care **are o calificare corespunzătoare**, confirmată prin documentele respective, **împuternicită** de autoritatea administrativă de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile să **efectueze inspecții aeronautice**.

Astfel, la caz există dubii privind încălcarea de către subiectul controlului a regimului juridic al restricțiilor, dat fiind că din materialele prezentate de AAC și CA „Air Moldova” SRL nu poate fi desprinsă cu certitudine desfășurarea de către dl Octavian Nicolaescu a cărorva **atribuții directe de supraveghere și/sau control** nemijlocit a CA „Air Moldova” SRL, or, inspecțiile aeronautice sunt acțiuni de verificare a persoanelor fizice și juridice care activează în domeniul aviației civile, a aeronavelor sau a componentelor lor în vederea stabilirii corespunderii acestora cu cerințele și standardele naționale și internaționale în domeniu efectuate de inspectorul aeronautic, iar actele întocmite de acesta ca rezultat al inspecțiilor reprezintă activități realizate nemijlocit conform actelor normative activităților aeronautice civile, inclusiv activităților aeronautice civile conexe, precum și persoanelor fizice și juridice care desfășoară aceste activități în spațiul aerian și pe teritoriul Republicii Moldova.

Mai mult, însăși AAC în răspunsul remis către ANI, a menționat că actele permissive anexate, au fost propuse spre semnare (directorului) de către angajații săi ce dețin calificări profesionale cuvenite, urmare a examinării și analizei nemijlocite a documentelor, precum și efectuării inspecțiilor pentru stabilirea corespunderii condițiilor aplicabile, standardelor naționale și internaționale în domeniu.

Astfel, luând în considerare acțiunile dlui Octavian Nicolaescu, în calitate de director al AAC privind contrasemnarea unor acte în privința CA „Air Moldova” SRL, se determină că acesta și-a exercitat atribuțiile de serviciu prevăzute de Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea AAC, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 133/2019 și fișa postului, în numele entității care o reprezenta la acel moment și anume a AAC, în calitate de director, ultimul nefiind **parte a comisiilor de certificare**, prin urmare nu a participat în procesul **direct și nemijlocit** de supraveghere și control al agenților aeronautici. Sarcina directorului **limitându-se doar la emiterea deciziei corespunzătoare reieșind din concluziile Comisiei de certificare consemnată în Procesul- Verbal**.

Potrivit art. 21 Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

Prin urmare, având în vedere că inspecțiile aeronautice efectuate de inspectorii AAC cât și actele întocmite de aceștia ca rezultat al inspecțiilor și contrasemnate de directorul AAC, reprezintă activități realizate nemijlocit conform Codului Aerian și a Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea AAC, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 133/2019, inspectorul de integritate nu identifică situații care raportate la cadrul legal pertinent, ar dovedi indubitabil încălcarea regimului juridic al restricțiilor în cazul supus controlului.

Conform art. 38 alin. (1)-(2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că:

a) persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese; b) persoana supusă controlului s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate; c) persoana supusă controlului a încălcat restricțiile și limitările prevăzute de lege. În cazul în care nu constată una dintre situațiile specificate, inspectorul de integritate emite un act privind lipsa încălcării regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Concluzionând cele constatate, în conformitate cu prevederile art. 19, art.35 coroborat cu art. 37 alin. (4) și art. 38 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate, -

DECIDE:

1. Se constată lipsa încălcării regimului juridic al restricțiilor de către dl Octavian Nicolaescu, ex-director al Agenției Aeronautice Civile, în circumstanțele de drept și de fapt expuse în prezentul act.
2. Se aduce la cunoștința dlui Octavian Nicolaescu actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău, situată în mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4.
3. Se publică actul de constatare pe pagina web oficială a Autorității Naționale de Integritate, www.ani.md.

**Inspector de integritate superior al
Inspectoratului de Integritate**

Alexandru BÂNZARI